

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

Αθήνα, 04.07.2016
Α. Π. : 167

**ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ &
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Πληροφορίες: 210 373 6395, -6389

Ταχ. Δ/ση: Λ. Βασ. Αμαλίας 12, 105 57, ΑΘΗΝΑ

Θέμα: Νομιμότητα εκτέλεσης έργου από λεωφορεία των ΚΤΕΛ.

Σας ενημερώνουμε ότι η Γενική Γραμματεία Τουριστικής Πολιτικής & Ανάπτυξης εξέδωσε δύο έγγραφα σχετικά με τη νομιμότητα εκτέλεσης έργου από λεωφορεία των ΚΤΕΛ.

Πιο συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά στο ζήτημα των ορίων που νομοθετικά και κανονιστικά έχουν τεθεί στην άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταφοράς τουριστών από τουριστικά λεωφορεία (Τ.Ε.Ο.Μ.), το οποίο έχει επανειλημμένα προσεγγισθεί (υπό μορφή επεξηγήσεων/ διευκρινίσεων) σε έγγραφα των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου μας, αλλά και σε σχετική Γνωμοδότηση του Ζ' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Γνωμοδ. 137/2010). Η πρακτική και οι έλεγχοι των τελευταίων ετών αναδεικνύουν ένα λεπτό αλλά ουσιαστικό σημείο συχνής παρατυπίας, στο οποίο πρέπει να γίνει ειδική αναφορά και να ενταθεί ως προς αυτό –κατά το δυνατό– η προσοχή και η ελεγκτική αυστηρότητα των Περιφερειακών Υπηρεσιών Τουρισμού.

Είναι δεδομένο ότι εφ' όσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που τίθενται από το πλέγμα των σχετικών στην ισχύουσα νομοθεσία διατάξεων, παρέχεται στα ΚΤΕΛ Α.Ε. η δυνατότητα να ιδρύσουν επιχειρήσεις που αδειοδοτούνται ως ανεξάρτητα τουριστικά γραφεία ή Τ.Ε.Ο.Μ. με δραστηριότητα και έργο που προβλέπει ο ν. 711/1977 για τα ειδικά τουριστικά λεωφορεία. Το έργο όμως των επιχειρήσεων αυτών (δηλ. των τουριστικών γραφείων και Τ.Ε.Ο.Μ.), πρέπει να εξυπηρετείται αποκλειστικά από λεωφορεία που ανήκουν στην τουριστική επιχείρηση και κατ' ουδένα τρόπο από λεωφορεία των ΚΤΕΛ Α.Ε.

Έχει παρατηρηθεί συχνά ότι υπάρχει ένας άτυπος ανοικτός διάυλος μεταξύ των ΚΤΕΛ Α.Ε. και των επιχειρήσεων τουριστικών γραφείων που ιδρύουν σε ό,τι αφορά στα χρησιμοποιούμενα οχήματα. Δηλαδή, τουριστικά γραφεία συμφερόντων των ΚΤΕΛ Α.Ε., χρησιμοποιούν και εντάσσουν ατύπως στο στόλο τους οχήματα που κυρίως πραγματοποιούν τακτικό συγκοινωνιακό έργο, αλλά «παρεμπιπτόντως» διατίθενται και για το έργο των ειδικών τουριστικών λεωφορείων.

Τα πιο πάνω περιγραφόμενα, που παρατηρούνται (και καταγγέλλονται) σε ανησυχητικό πλέον βαθμό, συνιστούν κατάφορη παραβίαση των ισχυουσών διατάξεων και σοβαρή υπέρβαση του σκοπού του νομοθέτη. Είναι δε πολύ χαρακτηριστική περίπτωση αντιποίησης αδειοδοτημένης επιχειρηματικής δραστηριότητας και σθέμιτου ανταγωνισμού. Γι' αυτό το λόγο έχει γίνει σύσταση στις ΠΥΤ για την αυξημένη προσοχή τους στον έλεγχο της πολύ ουσιαστικής αυτής λεπτομέρειας και την επίδειξη μηδενικής ανοχής στην έστω και περιστασιακή παραβίαση των ισχυουσών διατάξεων στο σημείο αυτό, που αναπόφευκτα οδηγεί σε προκλητική νόθευση του υγιούς ανταγωνισμού στον κλάδο.

Σε ό,τι αφορά στην αντιποίηση από τα ΚΤΕΛ του έργου και της δραστηριότητας των Τ.Ε.Ο.Μ., πρέπει να αποσαφηνισθεί το ακόλουθο ζήτημα που –όπως αποδεικνύεται- αποτελεί πεδίο παρεξηγήσεων, αντιφατικών ερμηνειών και στρεβλής εφαρμογής. Με το στοιχείο β' της παραγρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 711/1977 «Περί ειδικών τουριστικών λεωφορείων» οριζόταν ότι «...εκδρομές μαθητών της Δημόσιας Εκπαίδευσης μπορούν κατ' εξαίρεση να πραγματοποιούνται από τα ΚΤΕΛ ή ΡΟΔΑ με ολική μίσθωση, όταν εκτελούνται χωρίς διανυκτέρευση των εκδρομέων και με αφετηρία το νομό της έδρας τους». Η πρακτική εφαρμογή της πιο πάνω εισαχθείσας εξαίρεσης άφηνε μια γκριζα και ασαφή ζώνη επαγγελματικής δραστηριότητας που έδινε και δίνει ακόμα έδαφος σε διαφωνίες και διενέξεις.

Η ασάφεια αυτή ήδη έχει αρθεί νομολογιακά από το Πολυμελές Πρωτοδικείο Σπάρτης. Ειδικότερα, σύμφωνα με την 9/2016 Απόφαση του πιο πάνω Δικαστηρίου (Γνωμοδότηση ΝΣΚ 137/2010 Δημοσίευση ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ) «...η πιο πάνω εξαίρεση υπέρ των ΚΤΕΛ καταργήθηκε...» με την παράγραφο 2 του άρθρου 25 του ν. 3710/2008 που προσέθεσε περίπτωση ε' στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν. 2963/2001 (περί σκοπού των ΚΤΕΛ Α.Ε.) με το εξής περιεχόμενο: «Είναι δυνατή η εκτέλεση και κάθε άλλου είδους μεταφορικού έργου, εφόσον πληρούνται οι εκάστοτε απαιτούμενες από το νόμο ειδικές προϋποθέσεις και εφόσον συστήνουν ανεξάρτητες μεταφορικές επιχειρήσεις για το έργο αυτό».

Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τη σκέψη του πιο πάνω Δικαστηρίου «...είναι προφανές ότι τα ΚΤΕΛ Α.Ε. έπαυσαν πλέον να δικαιούνται να εκτελούν μεταφορικό έργο πλέον της εκτέλεσης του συγκοινωνιακού έργου (άρα και το κατ' εξαίρεση δικαίωμά τους για μεταφορά μαθητών για πραγματοποίηση εκδρομών), όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2963/2001 και το μεταφορικό έργο κάθε άλλου είδους μπορεί να διενεργείται υπό προϋποθέσεις και μόνο από ανεξάρτητες μεταφορικές επιχειρήσεις που συστήνουν για το έργο αυτό». Δηλαδή επιχειρήσεις με διαφορετικό Α.Φ.Μ. από εκείνο των ΚΤΕΛ Α.Ε. και ανεξάρτητη/διακριτή γραφειακή εγκατάσταση από τις λοιπές εγκαταστάσεις των ΚΤΕΛ Α.Ε.

Έχοντας επομένως υπ' όψη την αποσαφήνιση πλέον του προεκτιθέμενου εκκρεμούντος ζητήματος, έχει γίνει σύσταση στις ΠΥΤ να ενεργούν, να ελέγχουν και να αποφασίζουν με γνώμονα την πιο πάνω διέξοδο/λύση που δόθηκε νομολογιακά. Δηλαδή, με γνώμονα την κατάργηση –κατά το περιεχόμενό της- της διάταξης του ν. 710/1977 που έδινε την δυνατότητα στα ΚΤΕΛ Α.Ε. για κατ' εξαίρεση μεταφορά μαθητών για πραγματοποίηση εκδρομών.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΖΙΑΛΛΑΣ